

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969/70, FF. sp. 3222, 3605 og 4473, tillæg A sp. 2369, tillæg B sp. 673, tillæg C sp. 321) er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 592 af 14. juli 1999, som ændret ved lov nr. 1084 af 29. december 1999.

Der er den 17. december 1999 fremsat L 161 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Sanktioner, renter, tilbagebetaling m.v.). Lovforslaget er 1. behandlet den 20. januar 2000.

Der er endvidere den 15. marts 2000 fremsat L 222 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik (Sikring af udbetaling af dagpengegodtgørelse for 1. og 2. ledighedsdag samt harmonisering af fradragsregler). Lovforslaget er 1. behandlet den 28. marts 2000.

De nævnte lovforslag har ingen betydning for nærværende lovforslag.

I. Indledning

Europa-Kommissionen har i september 1998 rejst spørgsmål om betingelserne for ret til dansk efterløn i forhold til EU-retten. På baggrund af den danske regerings svar i december 1998 og marts 1999 har der efterfølgende været en dialog med Kommissionen med henblik på at opnå enighed om denne problemstilling.

Under henvisning til EF-traktatens artikel 39 og Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet, er det Kommissionens opfattelse, at kravet om bopæl i Danmark som betingelse for ret til efterløn indirekte gør det sværere for vandrende arbejdstagere, herunder såkaldte grænsearbejdere - dvs. personer der har bopæl i fx Tyskland og arbejder i Danmark -, der i øvrigt opfylder betingelserne for ret til efterløn, at opnå ret til efterløn, end for arbejdstagere på det danske arbejdsmarked, der aldrig har benyttet deres ret til frit at bevæge sig inden for fællesskabet. For at sikre en lige behandling af alle, der har op-

tjent ret til dansk efterløn, har Kommissionen foreslået, at bopælskravene i efterlønsordningen ændres således, at medlemmer af en dansk arbejdsløshedskasse, der bortset fra bopælskravet opfylder alle betingelser for ret til efterløn, kan overgå til og bevare retten til efterløn, hvis de har eller tager bopæl i et andet EØS-land. EØS-landene omfatter EU-medlemslandene samt Norge, Island og Liechtenstein.

På den baggrund foreslår regeringen, at arbejdsløshedsforsikringslovens krav om bopæl i Danmark som betingelse for ret til overgang til efterløn og udbetaling af efterløn ændres til et krav om bopæl i et EØS-land.

Kommissionen er enig med regeringen i, at efterlønsordningen ikke er en social sikringsordning, der er omfattet af koordineringsreglerne i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet. Efterløn er hverken en pension eller en ydelse ved arbejdsløshed, men en særlig arbejdsmarkedspolitisk ordning i form af en tilbagetrækningsordning, der kan regulere udbuddet af arbejdskraft. Dette betyder, at en efterlønsmodtager ikke på samme måde som en person, der modtager social pension, har ret til fx sygesikring for dansk regning ved bopæl i et andet EØS-land.

Ifølge de gældende regler er bopæl i Danmark en betingelse for overgang til efterløn, jf. lovens § 74 a, stk. 1, nr. 6, og § 75 b, stk. 1, nr. 4. Personer, der på overgangstidspunktet ikke har bopæl i Danmark, har ikke ret til at overgå til efterløn, uanset om de i øvrigt opfylder betingelserne for overgang til efterløn.

Det er endvidere en betingelse for udbetaling af efterløn, at medlemmet ikke opholder sig i udlandet i længere tid, jf. lovens §§ 74 l, stk. 2, og 75 f, stk. 2. I Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens bekendtgørelser nr. 308 af 19. maj 1999 om arbejde og indtægter mv. i efterlønsperioden (for medlemmer, som er fyldt 60 år før den 1. juli 1999), og nr. 324 af 28. maj 1999 om fleksibel efterløn, er varigheden af